Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Ink 2014 -04- 22

Gävle KOMMUN

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdatum 2014-03-24

§4: Bildande av Sätraskogens naturreservat

Delges: Byggnads- och miljönämnden, Tekniska nämnden
Dnr 13KS392

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag

att med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) bilda Sätraskogens naturreservat med den avgränsning som redovisas på karta enligt bilaga 1 och 2 och med de gränser som slutligen märks ut i fält

att med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. förordna att i framtaget förslag redovisade föreskrifter ska gälla för naturreservatet

att med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställa skötselplan enligt bilaga 3 för naturreservatets långsiktiga vård

att ge byggnads- och miljönämnden i uppdrag att vid behov ta beslut om mindre justeringar i skötselplanen

att beslutet gäller från när det vinner laga kraft men att föreskrifterna enligt punkten C om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet och om ordningen i övrigt inom naturreservatet träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i ortstidning samt Post och Inrikes Tidningar och dessa föreskrifter gäller därvid enligt 7 kap. 30 § andra stycket miljöbalken omedelbart, även om de överklagas samt

att förvaltare för naturreservatet ska vara Gävle kommun genom Tekniska nämnden

Ärendebeskrivning

Gävle kommun arbetar sedan en tid tillbaka med att avsätta skogsområdet mellan Sätra och Stigslund som naturreservat. Hela området ägs av Gävle kommun. Syftet med Sätraskogens naturreservat är att bevara den biologiska mångfalden, att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön och att tillgodose friluftslivets behov av områden. De värdefulla livsmiljöerna gammal barrblandskog, lövblandad barrskog och lövskog, samt de typiska växt- och djursamhällen som är karaktäristiska för dessa liv. Syftet med Sätraskogens naturreservat är att bevara den biologiska mångfalden, att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön och att tillgodose friluftslivets behov av områden. De värdefulla livsmiljöerna gammal barrblandskog, lövblandad barrskog och lövskog, samt de typiska växt- och djursamhällen som är karaktäristiska för dessa livsmiljöer i Gästriklands låglänta skogslandskap ska ha gynnsamt tillstånd. Ärendet är behandlat i Tekniska nämnden samt i MMP (Kommunstyrelsens Mark-, miljö- och planberedning)

Gävle KOMMUN

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdatum 2014-03-24

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag Kommunstyrelsen §20
Remiss - Förslag till bildande av Sätraskogens naturreservat
Yttrande från Tekniska nämndens sammanträde med remissvar 2013-11-27
Tjänsteskrivelse - Bildande av Sätraskogens naturreservat
Reservation från Miljöpartiet (MP) - Bildande av Sätraskogens naturreservat

Inlägg görs av

Per Johansson (S), Inger Schörling (MP), Lars Beckman (M), Evelyn Klöverstedt (FP), Michael Dahlberg (M) och Jörgen Edsvik (S).

Yrkande

Per Johansson (S), Lars Beckman (M), Evelyn Klöverstedt (FP), Michael Dahlberg (M) och Jörgen Edsvik (S) yrkar på bifall till kommunstyrelsens förslag.

Inger Schörling (MP) yrkar att kommunfullmäktige ställer sig bakom tekniska nämndens beslut att jakt inte ska tillåtas i naturreservatet, annat än vid eventuellt behov av skyddsjakt.

att undantag för motortrafik i området i 7 kap. 5 § miljöbalken, punkt 8 ändras i konsekvens med detta.

Propositionsordning med votering

Vid proposition på bifall till kommunstyrelsens förslag och Inger Schörlings yrkande finner ordföranden att Kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Votering begärs och medges att denna får genomföras som försöksvotering genom handuppräckning. Vid utförd handuppräckning finner ordföranden att säker röstövervikt föreligger för kommunstyrelsens förslag.

Reservation

Miljöpartiets ledamöter reserverar sig muntligt mot beslutet

Gävle KOMMUN

Förslag till beslut

Dnr 08BMN169
2014-01-24

BILDANDE AV SÄTRASKOGENS NATURRESERVAT

Beslut

Gävle kommun förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) det område som avgränsats på karta enligt bilaga 1 och 2, med de gränser som slutligen märks ut i fält, som naturreservat. Naturreservatets namn ska vara Sätraskogen.

För att tillgodose och uppnå syftet med naturreservatet förordnar Gävle kommun med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se Föreskrifter för naturreservatet).

Slutligen fastställer Gävle kommun med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. skötselplan enligt bilaga 3 för naturreservatets långsiktiga vård. Förvaltare för naturreservatet ska vara Gävle kommun.

Förevarande beslut träder i kraft när det vinner laga kraft. Föreskrifterna enligt punkten C om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet och om ordningen i övrigt inom naturreservatet träder dock i kraft den dag som framgår av kungörelsen i ortstidning samt Post- och Inrikes Tidningar, och dessa föreskrifter gäller därvid enligt 7 kap. 30 § andra stycket miljöbalken omedelbart, även om de överklagas.

Gävle kommun Samhällsbyggnad Gävle 801 84 Gävle Besök Kyrkogatan 22
Växel 026-17 80 00 Fax 026-10 67 78 gavle.kommun@gavle.se www.gavle.se

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Sätraskogens naturreservat
NVR-id:	21-2041770
Kommun:	Gävle
Karta:	Ekonomiska kartan 13H 6e
Lägesbeskrivning:	2,5 km N om Gävle centrum mellan stadsdelarna Sätra och Stigslund, se bifogad översiktskarta (bilaga 2)
Centrumkoordinater (SWEREF 99 16 30):	X: 6732289 Y: 184467
Gräns:	Se bifogad beslutskarta (bilaga 1).
Fastigheter och markägare:	Stigslund 6:1 Gävle kommun Sätra 9:1 Gävle kommun Sätra 10:1 Gävle kommun
Areal:	Total areal 171 ha Landareal 171 ha Produktiv skogsmark 151 ha
Förvaltare:	Gävle kommun
Friluftsliv:	Området är av mycket stort intresse för friluftslivet.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara den biologiska mångfalden, att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området och att tillgodose friluftslivets behov av områden. De värdefulla livsmiljöerna gammal barrblandskog, lövblandad barrskog och lövskog, samt de typiska växt- och djursamhällen som är karaktäristiska för dessa livsmiljöer i Gästriklands låglänta skogslandskap ska ha gynnsamt tillstånd*. Strukturer som gamla träd, gamla grova lövträd och död ved ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning. Karaktäristiska arter, som blåsippa *Hepatica nobilis*, linnea *Linnea borealis*, ormbär *Paris quadrifolia*, trolldruva *Actaea spicata*, kärrfibbla *Crepis paludosa*, gul fingersvamp *Ramaria flava s.l.*, skarp dropptaggsvamp *Hydnellum peckii*, dropptaggsvamp *Hydnellum ferrigineum*, ska ha gynnsamt tillstånd*, liksom de skyddsvärda arterna hålträdsklokrypare *Anthracochernes stellae***, spindel-

* =Gynnsamt tillstånd (på objektsnivå) är jämförbart med begreppet gynnsam bevarandestatus. Vad som menas med gynnsam bevarandestatus definieras i 16 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

bock *Aegomorphus clavipes*, stekelbock *Necydalis major*, större vedgeting *Symmorphus murarius*, tallticka *Phellinus pini* och knärot *Goodyera repens*.

Syftet ska nås genom att:

- Området undantas från skogsbruk, exploateringar och andra arbetsföretag.
- Gamla barrskogar ska i huvudsak lämnas till fri utveckling. Skötselåtgärder för att gynna gamla tallar får dock utföras i delar av området. Träd som utgör fara för allmänheten får fällas men ska sedan lämnas kvar i området.
- Skötselåtgärder för att gynna lövträden utförs i delar av bestånden.
- Möjligheten att utöva ett aktivt friluftsliv i området underlättas.
- Möjligheten att träna och motionera i området underlättas.
- Möjligheten att uppleva ostörd natur i området underlättas.

** Arter upptagna i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, det s.k. art- och habitatdirektivet, eller i rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar, det s.k. fågeldirektivet.

Föreskrifter för naturreservatet

Föreskrifterna under A och C nedan utgör inte hinder för förvaltaren av naturreservatet att utföra de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet, som framgår av föreskrifterna B1-B7 nedan och som preciseras i fastställd skötselplan. Inte heller utgör föreskrifterna hinder för Gävle kommun eller av Gävle kommun utsedd uppdragstagare att utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial, eller annan dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv inom naturreservatet.

Föreskrifterna utgör inte hinder för underhåll och skötsel av elledningar, väg avsedd för travträning, stigar, elljusspår och motionsspår, eller att preparera skidspår med motorfordon. Föreskrifterna utgör inte heller hinder för restaurering och utveckling av befintliga elljusspår och motionsspår eller nyttjande av befintliga servitut.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. avverka träd eller buskar, eller att ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle som inte innebär hot mot besökare,

2. uppföra byggnad, brygga, bro, mast, antenn, torn, campingplats, luft- eller markledning, stängsel, hägnad eller annan anläggning,

3. anlägga väg, stig, vandringsled eller parkeringsplats,

4. bedriva vattenverksamhet, som t.ex. att utföra vattenreglering eller leda bort vatten,

5. bedriva täkt, anordna upplag, borra, mejsla, måla, spränga, gräva, schakta, dämma, tippa, fylla ut, dika, dikesrensa, muddra, eller på annat sätt skada mark och block,

6. bedriva mineralutvinning,

7. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödselmedel eller växtnäringsämnen,

8. framföra motordrivet fordon annat än vid underhåll av väg som är avsedd för travträning. Undantag gäller för älgdragare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske på så sätt att skador på mark och vegetation minimeras,

9. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,

10. plantera in eller sätta ut växt- eller djurart,

11. upplåta mark för militära övningar.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktigas ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla följande intrång.

1. Utmärkning av naturreservatets gränser enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar.

2. Uppsättning och underhåll av informationstavlor.

3. Anläggning och underhåll av väg avsedd för travträning, motionsspår, tillgänglighetsanpassad stig, vindskydd, rastplatser och eldstäder, enligt karta bilaga 4 a.

4. Genomförande av naturvårdsinriktade restaureringsåtgärder (av engångskaraktär) så som röjning, iståndsättning av betesmarker (dikesrensning, stubb- och tuvfräsning) och avverkning av gran för att gynna asp, samt anläggning och underhåll av damm, stängsel och väderskydd för betesdjur, enligt karta bilaga 4 b.

5. Genomförande av återkommande skötselåtgärder så som underhållsröjning av betesmarker, bete, slåtter, röjning för att gynna lövföryngring, röjningar och gallringar längs vissa stigar för att skapa glesa och luckiga skogar, röjningar utmed skogsbryn, stängsling av ungt löv som skydd mot vilt, eldning av röjningsrester och borttransport av röjningsrester ut ur naturreservatet, enligt karta bilaga 4 c.

6. Iordningställande och underhåll av områden för skolskog, scoutverksamhet eller liknande.

7. Undersökning och dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon,

2. ta ved eller göra upp eld annat än på anvisad eldningsplats. Endast egen medhavd ved eller ved från kommunens iordningställda vedförråd får användas,

3. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,

4. skada, plocka eller samla in växter och svampar. Bär-, matsvamp- och blomplockning för eget behov är dock tillåten, med undantag för fridlysta arter, rödlistade arter och samtliga arter av fingersvampar,

5. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,

6. medföra hund som inte är kopplad eller annat okopplat husdjur,

7. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,

8. skada fast föremål eller ytbildning, så som att omlagra eller bortföra sten eller därmed jämförligt,

9. rida på markerade motionsspår eller preparerade skidspår,

10. använda området för militära övningar,

11. utan kommunens tillstånd använda området för organiserade tävlingar.

Föreskrifterna 1, 5 och 6 ovan utgör inte hinder för innehavare av särskild rätt i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet. Föreskrift 6 ska inte utgöra hinder för av Gävle kommun utsedd uppdragstagare att använda okopplad hund vid vallning av betesdjur. Föreskrifterna 2, 3 och 8 ska inte vara till hinder för verksamhet inom område för skolskog, scouting eller liknande som regleras i nyttjanderättsavtal.

Ärendets handläggning

I kommunens naturvårdsprogram (Gävle kommun 1998) är Sätraskogen utpekat som ett av 9 prioriterade områden för kommunal naturreservatsbildning.

2001 kom ett förslag från Gävle kommun att inleda en utredning av ett kommunalt naturreservat inom Sätra-Stigslunds friluftsområde. Motivet angavs

vara att det fanns höga friluftslivsvärden, men även höga biologiska värden och ett mycket högt exploateringstryck.

2003 utförde Conec Konsulterande Ekologer utredningen *Naturen i Sätra-Stigslund*. I utredningen anges särskilt värdefulla områden och ett förslag till avgränsning av naturreservatet presenteras. Reservatsbildningsarbetet lades därefter på is under ett antal år p. g. a. resursbrist.

I *Strategi för bildande av naturreservat i Gävle kommun* från 2007 pekas Sätraskogen ut som ett av fem naturområden som ska prioriteras för kommunal naturreservatsbildning till år 2010.

2008 bjöd Gävle kommun in till ett dialogmöte för allmänheten inför reservatsbildning av Sätraskogen.

Utredningsområdet omfattande till en början både kommunägd och privatägd mark, men det visade sig redan i ett tidigt skede att den privata markägaren motsatte sig reservatsbildning, varför utredningsområdet avgränsades till att omfatta enbart kommunägd mark.

2011 fick Pro Natura i uppdrag att översiktligt inventera de biologiska värdena i området och ta fram ett förslag till beslut med skötselplan. Vid inventeringen påträffades 17 rödlistade arter och ytterligare 23 på annat sätt naturvårdsintressanta arter, vilket gav bedömningen att området har mycket höga naturvärden.

Under 2011 påbörjades även en översiktlig utredning för utveckling av ett nytt intilliggande arenaområde för fotboll och multisporthall, vilket ledde till att den föreslagna gränsen för naturreservatet ändrades något. Vissa delar i det ursprungliga förslaget utgick medan andra delar lades till.

2012 presenterade Pro Natura ett nytt förslag till beslut och skötselplan med de nya gränserna inritade.

Under början av 2013 inledde Gävle kommun en diskussion med Tillgänglighetsrådet kring utformningen av den tillgänglighetsanpassade stig som planeras att anläggas i naturreservatet.

Gävle kommun remitterade ett förslag till beslut för samråd under tiden 1 oktober-30 november 2013. 13 yttranden kom in. Här nedan redovisas en sammanfattning av samtliga yttranden samt de ändringar som gjorts i det reviderade förslaget med anledning av inkomna synpunkter.

Gävle Fågelklubb och Öppet Forum Sätra ställer sig positiva till/tillstyrker förslaget utan ytterligare synpunkter.

Barn- och ungdomsnämnden ställer sig positiva till/tillstyrker förslaget. Förslaget ger goda möjligheter för förskolor och skolor att göra studier av både natur- och kulturmiljöer. Även fortsättningsvis kommer det att ges förutsättningar till ett rikt friluftsliv både för allmänhet, föreningar och barn och ungdomar i förskolor och grundskolor.

Kultur- och fritidsnämnden ställer sig i huvudsak positiv till förslaget men anser att cykling enbart ska tillåtas på markerade spår för cykling, eftersom det ofta uppstår konflikter där olika motionstyper samsas på samma yta. Genom markerade cykelspår tydliggörs det även för andra motionärer att det förekommer cyklister i området.
Gävle kommuns kommentar: Kultur- och fritidsnämndens förslag innebär en onödigt stor inskränkning i rörelsefriheten för de cyklister som vill nyttja Sätraskogens spår och stigar för att ta sig ut till utflyktsmål eller använda området som cykelgenomfart mellan stadsdelarna Sätra och Stigslund. Den kategori cyklister som torde orsaka störst konflikt är motionscyklister och mountainbikeåkare. Denna kategori skulle kunna styras till specifika spår genom tydlig skyltning utan att övrig cykling inom naturreservatet för den skull behöver förbjudas. Synpunkterna föranleder därför inga förändringar i reservatsförslaget.

Byggnads- och miljönämnden ställer sig positiv till/tillstyrker förslaget. De framför följande synpunkter: Särskilt viktigt att området skyddas och tillgängliggörs i samband med utbyggnaden av intilliggande fotbollsarena och multisporthall. Viktigt att ett nytt entréområde för spårområdet och naturreservatet iordningställs norr om den planerade multisporthallen. Viktigt att den planerade tillgänglighetsanpassade stigen verkligen iordningställs. Området hyser kulturhistoriska värden som bör skyltas upp för besökaren. Positivt att området undantas från skogsbruk, eftersom det på längre sikt skapar möjlighet för Gävleborna att uppleva mer orörda skogsområden i ett bostadsnära läge. Väl utförd skötselplan som på sikt kommer att förstärka de biologiska värdena. Positivt att skapa god sikt längs motionsspåren, men målsättningen bör vara att avverka så litet som möjligt för att uppnå önskad effekt. Åtgärden omfattar en ganska stor andel av reservatets areal och möjligheten till efterlevnad kan ifrågasättas. 10-20 meters siktröjning är ett mer rimligt intervall. Tillräckliga medel för drift av och investering i naturreservatet måste budgeteras för att skapa en långsiktigt hållbar situation för anläggande och skötsel. Samsyn måste nås med ledningsrättsinnehavaren (Gävle Energi AB) för de föreslagna åtgärderna i skötselområde 5. Nämnden förutsätter att kostnader för reservatsbildningen kommer att redovisas inför beslut i KS/KF.
Gävle kommuns kommentar: Skötselplanen revideras genom att sätta en lägre gräns (ca 10-20 meter) för siktröjningen utmed motionsspåren. Skötselåtgärder i skötselområde 5 kommer att föregås av samråd med ledningsrättsinnehavaren, där samsyn är en förutsättning för genomförandet.

Tekniska nämnden framför samma synpunkter som Byggnads- och miljönämnden, med tillägget att jakt bör förbjudas inom reservatet. Av reservatets dryga 170 ha omfattas ca 150 ha av en partiell nyttjanderätt för jakt. Många människor rör sig i området och genom bildandet av reservatet bör kommunen både öka tillgängligheten och tillgodose att upplevelsen av trygghet förstärks. Genom att förbjuda jakt bjuds fler in att nyttja området även under jaktsäsong. I stället för jakträtt föreslås skyddsjakt vid eventuella behov.
Gävle kommuns kommentar: Jakt är tillåten i samtliga naturreservat som Gävle kommun bildat och Sätraskogen bör inte utgöra något undantag. I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för

den enskilde. De förbud/inskränkningar som görs i rätten att använda mark- och vattenområden inom ett naturreservat får inte gå längre än vad som krävs för att uppnå syftet med naturreservatet. Ett viktigt syfte med Sätraskogens naturreservat är att tillgodose friluftslivets behov av områden. Det låga jakttrycket och den omfattande säkerhetshänsynen som genomsyrar Forsby viltvårdsområde gör att jakten kan fortsätta i området utan konflikt med friluftlivets behov och utan att naturreservatets syfte motverkas.

Länsmuseet Gävleborg ställer sig positiv till förslaget och anser det önskvärt att det finns information om både natur och kultur inom naturreservatet. Därför bör området inventeras på fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar.
Gävle kommuns kommentar: En kulturhistorisk inventering vore önskvärd, men föranleder inga förändringar i reservatsförslaget.

Skogsstyrelsen ser positivt på bildandet av naturreservatet, både för att skydda och bevara de naturvärden som finns inom området men även för att trygga området för det rörliga friluftslivet. Skötselförslaget är som helhet bra, t. ex. åtgärdsförslaget att bevara och utveckla värden knutna till löv och då främst asp. Skogsstyrelsen vill dock att Gävle kommun även lägger till möjligheten att i framtiden utföra skötselåtgärder som bevarar och främjar värden knutna till tall och gamla tallar. Inom bl. a. skötselområde 2 finns förekomster av riktigt gamla tallöverståndare där det vore positivt om de kunde frihuggas i framtiden.
Gävle kommuns kommentar: Skötselplanen revideras enligt Skogsstyrelsens förslag. Frihuggning av gamla tallöverståndare införs som en skötselåtgärd i skötselområde 2.

Naturskyddsföreningen i Gävleborgs län ställer sig positiv till förslaget och finner det välmotiverat och med tydliga skötselåtgärder. Föreningen påpekar vikten av att även skydda skogen söder om Idrottsvägen, där den rödlistade knäroten har stor utbredning, för framtiden. Ifall knärotsskogen inte kommer att skyddas genom biotopskydd eller naturreservatsbildning, föreslår föreningen att Sätraskogens naturreservat utvidgas så att även knärotsskogen söder om Idrottsvägen innefattas.
Gävle kommuns kommentar: Ambitionen är att skydda knärotslokalen genom att bilda ett kommunalt biotopskyddsområde. Att införliva området i Sätraskogens naturreservat skulle skapa en onaturlig reservatsavgränsning där delar av Idrottsvägen skulle skära genom reservatet. Synpunkterna föranleder inga förändringar i reservatsförslaget.

Gävleborgs Botaniska Sällskap (GÄBS) ser med tillförsikt fram emot bildandet av reservatet. Föreningen ställer sig i huvudsak positiv till förslaget, men vill framföra ett par reservationer: Det tilltänkta arenaområdet tycks inskränka på beståndet av den rödlistade orkidén knärot SO om Idrottsvägen. Alla platser där arten förekommer bör skyddas i sin naturliga miljö och det är därför otillfredsställande om beståndet hamnar utanför reservatsgränsen. GÄBS önskar att knärotslokalen införlivas i Sätraskogens naturreservat och att erforderliga åtgärder vidtas för bevarandet. Enligt reservatsförslaget möjliggör föreskrift C4 plockning av matsvamp för husbehov, med undantag för fridlysta och rödlistade arter. Inom fingersvampsläktet finns både rödlistade och icke rödlistade arter, men många av arterna är oerhört svåra att skilja från varandra, även

för en specialist. Som en säkerhetsåtgärd anser därför GÄBS att föreskrift C4 bör ändras så att plockning av alla arter av fingersvamp förbjuds.
Gävle kommuns kommentar: Arenaprojektet vid Gavlehov innebär att ca 20 % av knärotspopulationen SO om Idrottsvägen kommer att försvinna i och med anläggandet av en ny tillfartsväg. Kommunens ambition är att skydda resterande population genom att bilda ett kommunalt biotopskyddsområde. Att införliva området i Sätraskogens naturreservat skulle skapa en onaturlig reservatsavgränsning där delar av Idrottsvägen skulle skära genom reservatet. Synpunkterna kring knäroten föranleder inga förändringar i reservatsförslaget. Föreskrift C4 revideras enligt GÄBS förslag.

Länsstyrelsen Gävleborg ställer sig mycket positiv till bildandet av reservatet. Det är ett viktigt natur- och friluftsområde som nu får ett långsiktigt skydd. Förslaget är väl genomarbetat. Länsstyrelsen har några förslag på förändringar/förbättringar:
I föreskrift A2 förbjuds stängsling, vilket går emot skötselplanens intention att skötselområde 4 ska skötas genom bete. En justering av föreskrifterna krävs, så att det blir tillåtet att anlägga och underhålla stängsel för betesdjur.
I skötselplanen omnämns några mindre odlingsmarker där skötseln upphört. Det skulle kanske vara bra att göra egna skötselområden för dessa områden och skogarna runt dem, gärna med fokus på att gynna lövträd.
I skötselplanen anges att rester från röjningar längs motionsspåren ska tas bort och läggas i skötselområde 5 (kraftledningsgatan). Det kommer att bli väldigt mycket risrester, som ur friluftssynpunkt kan uppfattas som negativt. Lämpligare att i huvudsak lägga upp grövre stammar i ledningsgatan, och revidera föreskrifterna så att det blir möjligt att vid behov ta ut ris och röjningsrester ur reservatet.
Tveksamt med ett bevarandemål för krontäckning på så lite som 10-20% i skötselområde 4, eftersom det innebär att man tvingas ta bort befintliga naturvärden i form av lövträd. Ett förslag kan vara att i stället inrikta skötseln på bete i kombination med skötsel av lövträdsvärden, exempelvis genom plockhuggning av igenväxningsvegetation så som ung gran och i viss mån lövsly. Positivt om man kan beakta områdets friluftslivsvärden vid val av stängsel och betesdjur för skötselområde 4. Det är angeläget att området är tillgängligt för allmänheten även efter att det hägnats in.
Siktröjning upp till 20 meter utmed motionsspåren blir en ganska storskalig åtgärd, inte minst inom skötselområde 1 där det finns en hel del skogliga naturvärden relativt nära inpå det befintliga spåret. Det kan vara lämpligt att sätta en lägre gräns för siktröjningen på denna sträcka.
Vore bra om både områdets naturvärden och dess kulturhistoria kan förklaras och synliggöras på de informationstavlor som kommer att sättas upp.
Gävle kommuns kommentar: Föreskrift B4 justeras genom ett tillägg som möjliggör stängsling för betesdjur. Föreskrift B5 justeras för att möjliggöra både borttransport av röjningsrester ut ur reservatet och eldning av röjningsrester. Bevarandemålet på 10-20% krontäckning tas bort i skötselområde 4 och målbilden kompletteras med en skrivning om att gamla grova träd och död ved ska finnas i delar av skötselområdet. Skötselplanen revideras genom att sätta en lägre gräns (ca 10-20 meter) för siktröjningen utmed motionsspåren. De mindre odlingsmarkerna har trots den upphörda hävden inte vuxit igen i den omfattningen att befintliga lövträdsvärden är hotade. Områdena får därför tills vidare ingå i skötselområde 1 och tillåts att utvecklas fritt. Vid en framtida revidering av skötselplanen kan detta förhållande komma att ändras.

En privatperson har inkommit med ett yttrande om att motionsspåren i Sätraskogen tyvärr blivit kortare och i sämre skick, samtidigt som intresset för löpning, längdskidåkning och cykling ökar hos allmänheten. Innan bostadsområdet Stigshöjden byggdes fanns ett motionsspår på 7,5 km. Ytterligare en motionsslinga borde anläggas så att det går att få en längre slinga än dagens 5,5 km. Underhållet av befintliga spår borde även utökas så att vi får en anläggning som håller bra klass.
Gävle kommuns kommentar: I samband med reservatsbildningen tillskapas förhoppningsvis utökade ekonomiska medel för investering, drift och underhåll. Att anlägga ett nytt längre motionsspår är inte aktuellt i dagsläget, men en ny tillgänglighetsanpassad stig på drygt 2 km är under planering och kommer att utgöra ett tillskott till befintliga spår. Synpunkterna föranleder inga förändringar i reservatsförslaget.

En privatperson har inkommit med ett yttrande som handlar om skogsområdet vid Röjningen, strax väster om Läkerol Arena, och de naturvärden som gått förlorade där i samband med tidigare och pågående exploatering vid arenaområdet Gavlehov. Röjningen borde ingå i naturreservatet.
Gävle kommuns kommentar: Att införliva Röjningen i naturreservatet skulle skapa en onaturlig reservatsavgränsning. Synpunkterna föranleder inga förändringar i reservatsförslaget.

Gävle Energi AB (GEAB) missade att inkomma med ett yttrande under samrådstiden, men har vid ett samrådsmöte med Gävle kommun 2014-01-10 lämnat följande synpunkter: GEAB ställer sig positiv till reservatsförslaget och de skötselåtgärder som föreslås för skötselområde 5 (kraftledningsgatan), under förutsättning att ledningsrätten inte hotas och att åtgärderna i skogsbrynen utförs och bekostas av Gävle kommun. GEAB genomför underhållsröjning i ledningsgatan med ett skötselintervall på ca 6 år. Inför framtida röjningsinsatser vore det önskvärt med ett samråd med Gävle kommun där man kommer överens om vilken buskvegetation som ska bevaras.
Gävle kommuns kommentar: Kommunen ansvarar för skötseln i ledningsgatans brynzoner och kontaktar GEAB för samråd i samband med dessa skötselåtgärder. GEAB samråder med kommunen inför planerade röjningsinsatser i ledningsgatan genom gemensamma fältbesök då buskvegetation som ska bevaras snitslas upp. Kommunen kontaktar GEAB för samråd i samband med uppläggning av röjningsrester från siktröjningen längs motionsspåren.

I samband med inmätning av reservatsgränsen i januari 2014, uppdagades att ett ca 0,7 ha stort område i den nordligaste delen, tillhörande del av fastigheten Forsby 1:5, inte hyser sådana skogliga naturvärden att det motiverar ett reservatsskydd. På inrådan av Lantmäterimyndigheten, och för att skapa en mer ändamålsenlig avgränsning, har detta område därför tagits bort i det slutgiltiga beslutsförslaget. Förändringen bedöms inte vara av sådan betydelse att det motiverar ett nytt samråd med berörda myndigheter och sakägare.

Förbudet mot att avverka skog, utföra annan skogsvårdsåtgärd eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle, medför att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom stora delar av de berörda fastigheterna. Gävle kommun avser därför att få berörda fastigheter värderade i syfte att ansöka om

markåtkomstbidrag (50 % av marknadsvärdesminskningen som naturreservatsbeslutet kommer att medföra) hos Naturvårdsverket.

Skälen för Gävle kommuns beslut

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 1 § andra stycket miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Enligt 7 kap. 4 § första stycket miljöbalken får Gävle kommun förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

I 7 kap. 5 § miljöbalken, första och andra styckena anges följande. I ett beslut om att bilda naturreservat skall skälen för beslutet anges. I beslutet skall också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet. Enligt tredje stycket får Gävle kommun meddela beslut om nya inskränkningar eller nya skäl för naturreservat om det behövs för att uppnå syftet med skyddet.

Enligt 7 kap. 6 § miljöbalken får Gävle kommun förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång om det behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

Enligt 7 kap. 30 § första stycket miljöbalken jämfört med 22 § första meningen förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. får Gävle kommun meddela föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet.

Kommunen skall enligt 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. även fastställa en skötselplan för ett naturreservats långsiktiga vård.

Gävle kommun bedömer att cykling och tältning ska vara tillåtet i naturreservatet. Ridning får utövas överallt utom på markerade motionsspår och preparerade skidspår. Om någon av dessa aktiviteter skulle visa sig ha negativ påverkan på området kan den bedömningen dock komma att ändras.

Utredningen i ärendet

Beskrivning av området

Det område som föreslås ingå i Sätraskogens naturreservat omfattar ett 171 hektar stort område mellan stadsdelarna Sätra och Stigslund i norra Gävle.

Södra delen av området (söder om travslingan) vilar på en berggrund av sura till intermediära djupbergarter och norra delen av sedimentära bergarter (sandsten). I ett stråk från nordöstra hörnet av naturreservatet och diagonalt in i området går ett stråk av basiska vulkaniska bergarter (diabas). Diabasen

ligger under ett tjockt jordtäcke och når därför inte upp till markytan. Jordarterna i området domineras av sandig morän. Moränen innehåller en betydande andel kalk som ger upphov till en rik flora med flera kalkgynnade arter. Den stora igenväxande odlingsmarken centralt i området är en gammal dikad våtmark som har jordar bestående av torv.

Sätraskogen är ett av Gävles viktigaste områden för motion och närrekreation. Stigsystemet är väl utbyggt och det finns även två motionsspår, (varav ett med elbelysning) och vintertid finns det preparerade spår för skidåkning. Flera anlagda anordningar för friluftslivet finns i området, så som rastplatser, vindskydd och eldstäder, vilket ökar tillgängligheten för besökare. Området används frekvent av skolor, förskolor, Gävle Travsällskap samt olika föreningar.

Skogsmarken i Sätraskogen domineras av slutna barrskogar men det finns även små och stora igenväxande odlingsmarker. I norra delen av Sätraskogen finns gamla barrblandskogar med inslag av små myrar där känslan av orördhet är påtaglig. I den här miljön finns flera intressanta arter.

Odlingsmarkerna har inte hävdats under de senaste åren och de är i olika grader av igenväxning. Runt de gamla odlingsmarkerna finns ett stort inslag av äldre lövträd, framför allt asp. De asprika miljöerna hyser en mycket rik insektsfauna med flera rödlistade arter.

Beskrivning av prioriterade bevarandevärden

Sätraskogen har mycket höga naturvärden kopplade till den äldre barrskogen. Barrskogen är skiktad och det finns inslag av mycket gamla träd, främst tallar. Även inslaget av asp är ställvis stort. Ett flertal naturvårdsintressanta arter har påträffats i de här miljöerna, exempelvis blåsippa, ormbär, knärot, vårärt, trolldruva, gul fingersvamp, blek fingersvamp, dropptaggsvamp, skarp dropptaggsvamp, kamjordstjärna, tallticka, barkticka och stor aspticka.

De lövrika miljöerna i kanten av de gamla odlingsmarkerna innehåller en stor mängd asp av varierande ålder. Mängden död ved är ställvis stort med både grov och klen död ved. Insektsfaunan är artrik med många rödlistade arter (enligt rödlistan 2010), exempelvis rovstekeln *Crossoserus congener*, större vedgeting *Symmorphus murarius*, spindelbock *Aegomorphus clavipes,* orange rödrock *Ampedus nigroflavus*, platt gångbagge *Cerylon deplanatum*, kortvingen *Cyphaea curtula*, glansbaggen *Ipidia binotata*, halvknäpparen *Microrhagus lepidus*, stekelbock *Necydalis major*, småögd lundkortvinge *Quedius fulgidus*, kortvingen *Trichonyx sulcicollis*, trädsvampbaggen *Triplax rufipes* och hålträdsklokrypare *Anthracochernes stellae*.

Sätraskogen har också mycket höga bevarandevärden för friluftslivet. Området nyttjas som strövområde och motionsområde. Här kan besökare få uppleva gammal skogsmark som är rik på bär och svampar samt ett välutvecklat stig- och spårsystem med elbelysning, rastplatser, eldstäder och vindskydd.

Andra sakförhållanden av betydelse för beslutet

Området behöver skyddas för att tillgodose behovet av tätortsnära skogsområden och för att bevara skogslevande djur och växter. Området bidrar därmed

till att uppfylla miljökvalitetsmålen "Levande skogar" och "Ett rikt växt- och djurliv".

Gävle kommuns bedömning och intresseprövning

Bedömning

Kommunen bedömer att skogsbruk, andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är av stort värde för friluftslivet och bevarandet av den biologiska mångfalden. Det är därför enligt kommunens bedömning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken. Att så sker bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenområdena enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

Enligt Översiktsplan Gävle Stad 2025 är Sätraskogen ett skyddsvärt naturområde som bör säkerställas långsiktigt. Gävle kommun bedömer därför att bildandet av naturreservatet överensstämmer med intentionerna i kommunens översiktsplan.

Kommunen bedömer att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden och för allmänheten är så stora att de överväger de negativa effekterna som kan uppstå för allmänheten och för berörda fastighets- och sakägare.

Enligt kommunens mening är föreskrifterna anpassade till naturreservatets syfte och bevarandevärdena i området.

Intresseprövning

I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för den enskilde. Gävle kommun menar att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som gjorts i rätten att använda mark- och vattenområden är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som krävs för att uppnå syftet med naturreservatet. Gävle kommun har beaktat proportionalitetsprincipen.

Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken har Gävle kommun funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

Upplysningar

Gävle kommun kan med stöd av 7 kap. 7 § andra stycket miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte (7 kap. 26 § miljöbalken). Enligt 7 kap. 7 § sista stycket miljöbalken gäller att beslut om dispens får meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning på naturreservatet eller på något annat område.

Gävle kommun ska bedriva tillsyn över naturreservatet. I tillsynen ingår att tillse att reservatsföreskrifterna följs.

Av 29 kap. 2 och 2 a §§ miljöbalken följer bland annat att det kan medföra straffansvar att orsaka skada i eller bryta mot föreskrift som meddelats för ett naturreservat.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Gävle kommun enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom naturreservatet syftar till att bevara biologisk mångfald ska eventuella vindfällen och stormskadad skog lämnas. Bestämmelserna i 5, 6 och 10 §§ skogsvårdslagen (1979:429) ska inte tillämpas inom naturreservatet.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen Gävleborg, se bilaga 7 om hur man överklagar.

Beslut i ärendet har fattats av Kommunstyrelsen i Gävle. I den slutliga handläggningen har kommunekologerna Maria Lind och Mikael Ekman deltagit, varav den sistnämnda har varit föredragande.

Petter Jonegård
Planchef
Samhällsbyggnad Gävle

Mikael Ekman
Kommunekolog
Samhällsbyggnad Gävle

Bilagor:

1. Beslutskarta
2. Översiktskarta
3. Skötselplan
4.a-c Föreskriftskartor
5. Brytpunktskarta och teknisk beskrivning
6. Sändlista
7. Hur man överklagar

Gävle KOMMUN

Tillhör förslag till beslut
2014-01-24
Dnr 08BMN169

Bilaga 1

Sätraskogens naturreservat - Beslutskarta

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Gränsen är inmätt i fält.
Centrumkoordinater X: 6732289 Y: 184467
(SWEREF 99 16 30)

1:16 000

0 250 500 750 meter

Gräns för naturreservatet

Fastighetsgränser

Gävle kommun Samhällsbyggnad Gävle 801 84 Gävle Besök Kyrkogatan 22
Växel 026-17 80 00 Fax 026-10 67 78 gavle.kommun@gavle.se www.gavle.se

Gävle KOMMUN

Tillhör förslag till beslut
2014-01-24
Dnr 08BMN169

Bilaga 2

Sätraskogens naturreservat - Översiktskarta

Bakgrundskarta: Översiktskartan

1:100 000

0 1,25 2,5 5 km

Centrumkoordinater X: 6732289 Y: 184467
(SWEREF 99 16 30)

Gräns för naturreservatet

Befintliga naturreservat

Gävle kommun Samhällsbyggnad Gävle 801 84 Gävle Besök Kyrkogatan 22
Växel 026-17 80 00 Fax 026-10 67 78 gavle.kommun@gavle.se www.gavle.se

Gävle KOMMUN

Förslag till skötselplan

Dnr 08BMN169
2014-01-24

SKÖTSELPLAN FÖR SÄTRASKOGENS NATURRESERVAT

1. BESKRIVNINGSDEL

1.1 Administrativa data

Objektnamn	Sätraskogens naturreservat
NVR-id	21-2041770
Län	Gävleborgs län
Kommun	Gävle kommun
Arealer:	Total areal 171 ha Därav landareal 171 ha Produktiv skogsmark 151 ha
Naturtyper landareal (enligt Metrias naturtypskartering KNAS):	Tallskog 36,5 ha Granskog 30 ha Barrblandskog 38,5 ha Barrsumpskog 3 ha Lövblandad barrskog 18 ha Triviallövskog 14 ha Lövsumpskog 0,5 ha Ungskogar inkl. hyggen 14 ha Skogliga impediment 2 ha Övrig öppen mark 13 ha Sumpskogsimpediment 0,5 ha
Prioriterade bevarandevärden: Markslag Naturtyper Strukturer Växt- och djursamhällen Arter	 Skog Triviallövskog, barrskog Död ved, gamla lövträd, gamla barrträd Vedskalbaggar, steklar, ved- och mykorrhizasvampar, kärlväxter <u>Svampar</u> *Cantharellus lutescens*, rödgul trumpetsvamp (S) *Geastrum pectinatum*, kamjordstjärna (S) *Hydnellum ferrugineum*, dropptaggsvamp (S) *Hydnellum peckii*, skarp dropptaggsvamp (S)

Gävle kommun Samhällsbyggnad Gävle 801 84 Gävle Besök Kyrkogatan 22
Växel 026-17 80 00 Fax 026-10 67 78 gavle.kommun@gavle.se www.gavle.se

	Oxyporus corticola, barkticka (S) *Phellinus pini*, tallticka (NT, S) *Phellinus populicola*, stor aspticka (NT, S) *Ramaria flava* s.l., gul fingersvamp (S) *Ramaria mairei*, blek fingersvamp (VU, S) *Sarcodon imbricatus* s.str., fjällig taggsvamp (S) Lavar *Lecanactis abietina*, gammelgranlav (S) Mossor *Nowellia curvifolia*, långfliksmossa (S) *Sphagnum quinquefarium*, kantvitmossa (S) Kärlväxter *Actea spicata*, trolldruva (S) *Cardamine amara*, bäckbräsma (S) *Carex elongata*, rankstarr (S) *Crepis paludosa*, kärrfibbla (S) *Dactylorhiza maculata*, Jungfru Marie nycklar (S, §) *Goodyera repens*, knärot (NT, S, §) *Hepatica nobilis*, blåsippa (S) *Lathyrus vernus*, vårärt (S) *Matteuccia struthiopteris*, strutbräken (S) *Paris quadrifolia*, ormbär (S) Insekter (skalbaggar) *Aegomorphus clavipes*, spindelbock (NT) *Ampedus nigroflavus*, orange rödrock (NT) *Carcinops pumilio* (stumpbagge utan sv. namn) (R) *Cerylon deplanatum*, platt gångbagge (NT) *Cyphea curtula* (kortvinge utan sv. namn) (NT) *Ipidia binotata* (glansbagge utan sv. namn) (NT) *Microrhagus lepidus*, (halvknäppare utan sv. namn) (NT) *Necydalis major*, stekelbock (NT) *Ptilinus fuscus*, aspvedgnagare (S) *Quedius fulgidus*, småögd lundkortvinge (NT) *Trichonyx sulcicollis* (kortvinge utan sv. namn) (NT) *Triplax rufipes* (trädsvampbagge utan sv. namn) (NT) Insekter (spindeldjur) *Anthrenochernes stellae*, hålträdsklokrypare (NT, A) Insekter (steklar) *Crossocerus congener* (rovstekel utan sv. namn) (NT) *Lasioglossum fratellum*, svartsmalbi (R) *Symmorphus connexus*, aspvedgeting (R) *Symmorphus murarius*, större vedgeting (VU)
Friluftsliv	Området har högsta bevarandevärde för upplevelser och motion och högt bevarandevärde för bär- och

	svampplockning.
Bebyggelse och anläggningar	Motionsspår med en längd av 2,4 km respektive 5,2 km, varav det kortare är elbelyst. Vissa sträckor prepareras vintertid för skidåkning. Elbelysta anslutningsspår från Idrottsvägen, Sätrahöjden och Stigslund. Väg för travträning 3,5 km. Välutvecklat system av mindre omarkerade stigar. Ett vindskydd med eldstad, en rastplats med eldstad. I direkt anslutning till naturreservatet finns ytterligare ett vindskydd med eldstad. Kraftledning.

NT = nära hotad, VU = sårbar enligt rödlistan 2010
S = signalart enligt Skogsstyrelsen 2005
R = regionalt intresse
§ = fridlyst i Sverige
A = upptagen i EU:s art- och habitatdirektiv

1.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Huvuddelen av området består av skogsmark som under historisk tid nyttjades som utmark och det finns idag inga spår av att den har varit uppodlad, även om det kan ha förekommit bränning för tillfällig odling, s.k. svedjor. På utmarken gick kreaturen och betade och man hämtade även ved och virke från skogen. Bete och ved- och virkesuttag gav sammantaget en mycket glesare skog än vad vi ser i området idag. Under de senaste hundra åren har skogen skötts med virkesproduktion som mål. Under de senaste decennierna har stor hänsyn tagits till miljö, natur och rekreation. Skogen är uppdelad i bestånd med tydliga åldersindelningar. Åldern varierar från 0 (hyggen) till 140 år. Vid sentida avverkningar har man i allt större utsträckning sparat lövträd och det har resulterat i grupper av äldre asp och björk som står exponerat på hyggena.

Centralt i området finns en stor öppen yta. Det är en gammal myr som har dikats och använts som odlingsmark. Hävden på den gamla myren har upphört och den är under långsam igenväxning. Dikenas dränerade funktion har försämrats och marken börjar att försumpas i de centrala delarna.

I området finns även flera mindre odlingsmarker där skötseln har upphört. Dessa utgörs inte av dikade myrmarker utan ligger på finare jordar av ler och silt som har avlagrats i sänkorna. Igenväxningen har gått långt på dessa marker och det finns här flera större bestånd med asp.

I västra delen av området, intill Tickselbäcken, finns ett litet bördigt område som förmodligen har använts som slåttermark. Sedan ängsbruket upphörde så har marken beskogats med främst gran. I fältskiktet finns det fortfarande kvar växter som härrör från tiden som slåttermark.

1.3 Områdets bevarandevärden

1.3.1 Biologiska bevarandevärden

Sätraskogens naturvärden är främst knutna till äldre naturskogsartade skogar med hög andel triviallöv. När beståndsåldern uppgår till cirka hundra år sker en markant ökning av naturvårdsintressanta arter, exempelvis blåsippa (signalart), vårärt (signalart), trolldruva (signalart), ormbär (signalart), knärot (rödlistad NT, signalart), gul fingersvamp (signalart), blek fingersvamp (rödlistad VU, signalart, enda fyndet i Gästrikland), dropptaggsvamp (signalart), skarp dropptaggsvamp (signalart), kamjordstjärna (signalart) och fjällig taggsvamp (signalart). På enstaka platser finns även kantvitmossa *Sphagnum quinquefarium* (signalart) som är sällsynt i regionen.

I svackor med högt grundvattenstånd finns små sumpskogar som har en skyddsvärd flora. I fältskiktet finns både skavfräken, rankstarr (signalart), kärrfibbla (signalart) och bäckbräsma (signalart). Miljöerna är ofta gynnsamma för mossor och på död ved finns bland annat långfliksmossa (signalart). Områdets enda förekomst av gammelgranlav (signalart) finns i en liten hundraårig gransumpskog. I kanten av sumpskogarna finns på några ställen källpåverkade miljöer och där tillkommer arter som strutbräken (signalart), skavfräken och rödgul trumpetsvamp (signalart).

Bestånd som innehåller äldre asp- och björksuccessioner är särskilt naturvårdsintressanta. Vid en översiktlig inventering med 10 fönsterfällor uppsatta i juni-augusti 2011 på aspar och björkar så fångades 60 arter gaddsteklar och 93 arter skalbaggar (Lindholm 2011). Vid jämförelse med andra liknande inventeringar så är antalet arter av gaddsteklar högt. Flera av steklarna och skalbaggarna är dessutom naturvårdsintressanta, exempelvis rovstekeln *Crossoserus congener* (rödlistad NT), rovstekeln *Crossocerus assimilis* (nytt fynd för Gästrikland), svartsmalbi *Lasioglossum fratellum* (senaste fyndet i Gästrikland var tidigare 1974), större vedgeting *Symmorphus murarius* (rödlistad VU) och aspvedgeting *Symmorphus connexus* (nytt fynd för Gästrikland), spindelbock *Aegomorphus clavipes* (rödlistad NT) orange rödrock *Ampedus nigroflavus* (rödlistad NT), stumpbaggen *Carcinops pumilio* (nytt fynd för Gästrikland), platt gångbagge *Cerylon deplanatum* (rödlistad NT), kortvingen *Cyphaea curtula* (rödlistad NT), glansbaggen *Ipidia binotata* (rödlistad NT), halvknäpparen *Microrhagus lepidus* (rödlistad NT), stekelbock *Necydalis major* (rödlistad NT), aspvedgnagare *Ptilinus fuscus* (signalart), småögd lundkortvinge *Quedius fulgidus* (rödlistad NT, nytt fynd för Gästrikland), kortvingen *Trichonyx sulcicollis* (rödlistad NT), trädsvampbaggen *Triplax rufipes* (rödlistad NT), hålträdklokrypare *Anthracochernes stellae* (rödlistad NT, Habitatdirektivet bilaga 2). På asparna finns även naturvårdsintressanta vedsvampar som stor aspticka *Phellinus populicola* (rödlistad NT, signalart) och barkticka *Oxyporus corticola* (signalart).

Den höga artrikedomen beror på främst tre orsaker:

1. Många av arterna är knutna till asp och Sätraskogen ligger i en region som har en av landets rikaste förekomster av asp (Wikars & Hedenås 2010).

2. Sätraskogen har ett gynnsamt klimat som gör att sydliga arter kan finnas här. Samtidigt är det många norrländska arter som har sin sydgräns här.

3. Kombinationen av grova solexponerade lövträd och ett välutvecklat och artrikt buskskikt på igenväxningsmarkerna skapar den nödvändiga tillgången på föda och boplatser till insekterna.

Tallskogarna i Sätraskogen är till större delen gallrade och förhållandevis homogena. I tallskogar brukar ofta naturvärdena vara knutna till död ved men här har det inte hunnit bildas någon större mängd död ved eller så är den borttagen. Enstaka fynd av naturvårdsintressanta svampar som tallticka *Phellinus pini* (rödlistad NT, signalart) och dropptaggsvamp *Hydnellum ferrugineum* (signalart) indikerar dock vissa naturvärden.

1.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden
I området finns tydliga spår av gamla gränser mellan utmark och inäga. Många av odlingsmarkerna som låg på inägorna är fortfarande öppna, även om de är under långsam igenväxning. Tidigare fanns det även byggnader i anslutning till odlingsmarkerna men idag finns det inga spår av dessa. Hille hembygdsförening har satt upp skyltar som visar de äldre namnen på de kulturhistoriska områdena.

Inga kända fornlämningar finns i området. Strax öster om naturreservatet har det hittats kolbottnar och det är troligt att kolning även har förekommit inom naturreservatet, även om spåren av dessa har gått förlorade.

1.3.3 Geovetenskapliga bevarandevärden
Inga kända geovetenskapliga värden finns i naturreservatet.

1.3.4 Bevarandevärden för friluftsliv
Området är av mycket stort intresse för friluftslivet. Kommunen har anlagt och sköter ett stort spårsystem i området. Det finns två motionsspår, varav ett är elbelyst, och vintertid finns det preparerade spår för skidåkning. Därutöver finns flertalet mindre stigar samt rastplatser med vindskydd och eldstäder.

De variationsrika skogsområdena utgör mycket bra lekområden för barn. På många platser finns unga skogar med tät insynsskyddande undervegetation som gör dem bra att bygga kojor i. Inte sällan innehåller de här skogarna också en äldre generation asp där vissa träd har fallit och fungerar som bra klätterträd. I den äldre och mer öppna tallskogen finns också spår från lekande äldre barn, främst i form av kojor och klätterträd.

Minst ett tiotal förskolor använder Sätraskogen som lekområde (Eriksson 2002). Förskolorna använder i stort sett hela området från skogskanten och 500 meter in i området. I norra delen av området har Ulvsäterskolan ett nyttjanderättsavtal på en halv hektar skogsmark för skolskog. I skolskogen har de byggt kojor, eldstad, klätterställningar m.m.

Gammelskogarna i Sätraskogen finner man i norra delen av skötselområde 1. Några ställen, som vid tallmossen, har en tydlig vildmarkskaraktär. Det finns dessutom goda matsvamp- och bärmarker i den här äldre delen.

Forsby viltvårdsområde har nyttjanderättsavtal för jakt i en stor del av området. Det är främst jakt på rådjur som bedrivs.

Gävle Travsällskap använder dagligen en väg i Sätraskogen för sin travträning. Vägen är även tillgänglig för allmänheten under de tider då travträning inte bedrivs. Genom ett avtal med Gävle kommun svarar Gävle Travsällskap för erforderlig skyltning och alla anläggnings- och underhållskostnader för vägen.

Institutionen för skogens produkter och marknader vid Sveriges lantbruksuniversitet i Uppsala har gjort en enkätundersökning av Sätrabornas rekreation och värderingar angående Sätraskogen (Olsson 2006). Resultatet av denna studie visar vikten av Sätraskogens friluftsvärden för boende i området:

- Hälften av de tillfrågade besöker ett skogsområde minst en gång i veckan. Endast 5 % gör aldrig något besök.
- Av nio olika skogsområden i Sätra så var Sätraskogen det klart vanligaste besöksmålet (ca 60 %). På andra plats kom Igeltjärn-Nyöster med ca 30 %.
- Ca 80 % utövar promenad eller stavgång, 45 % bär- och svamplockning och cykling utövas av ca 30 % (flera alternativ var möjliga).
- Vid frågan om vad som ansågs viktigast vid besöket var följande fem punkter viktigast av tio möjliga (rangordning med den viktigaste punkten först): 1. Slippa buller, 2. Att få uppleva orörd natur eller vildmark, 3. Att det finns broar över bäckar, 4. Att det ligger nära bostaden, 5. Att det finns markerade stigar.

Sätraskogen används även av lokala ideella föreningar som scouterna, orienteringsklubben, Friluftsfrämjandet m.fl.

1.4 Källförteckning

Eriksson S. 2002. Naturen i Sätra Stigslund. Conec Konsulterande Ekologer.

Lindholm M. 2011. Översiktlig inventering av Sätraskogen. Opublicerad, Pro Natura.

Olsson O. 2006. Rekreation och utomhuspedagogik i tätortsnära skog - planering av skolskog och rekreationsanalys för Sätra, en stadsdel i Gävle. Examensarbete inom Institutionen för skogens produkter och marknader, SLU, Uppsala.

Wikars L-O. & Hedenås H. 2010. Åtgärdsprogram för bevarande av hotade arter på asp i Norrland. Naturvårdsverket.

2. PLANDEL

2. 1. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Naturreservatet är indelat i 6 skötselområden, vilka utgår från den skötsel som ska genomföras. Skötselområdena är:

1: Barrskog med i huvudsak fri utveckling.
2. Barrskog och triviallövskog med hög social hänsyn
3: Hyggessuccession med mål att gynna lövföryngringen
4: Igenväxande odlingsmark med målet betesmark.
5: Kraftledningsgata
6: Entréer, information och friluftsliv

Skötselplanens skötselområde 1: Barrskog med i huvudsak fri utveckling 104 ha

Skötselområdet består av barrskogar som huvudsakligen är 100 år eller äldre. I området finns även motionsspår, väg för travträning, gamla igenväxande odlingsmarker och små bestånd med ungskog (hyggessuccessioner, skötselområde 3).

Granskog av blåbärsristyp är den vanligaste skogstypen i skötselområdet. Förutom gran finns på många ställen en hög andel av andra trädslag som tall, asp, rönn och björk. Marken är blockrik och vegetationen består till stora delar av blåbärsris med inslag av lingon, ängskovall, linnea, vårfryle, och skogssallat. Det finns även en övergång mot mer örtrika skogsmarker som granskog av lågörttyp. Här tillkommer även harsyra, skogskovall, bergslok, piprör, skogsviol, skogskovall, blåsippa, vårärt, trolldruva och ormbär. I särskilt de äldre skogsbestånden, hundra år eller äldre, finns många naturvårdsintressanta arter som knärot, gul fingersvamp, blek fingersvamp, dropptaggsvamp, skarp dropptaggsvamp, kamjordstjärna och fjällig taggsvamp.

I framför allt östra delen av Sätraskogen finns större sammanhängande tallskogar av lingonristyp. Bestånden är gallrade och förhållandevis homogena och öppna. På blöta torvmarker finns små tallmossar av skvattramtyp. På dessa finns ett glest trädskikt som nästan helt domineras av klen till medelgrov tall som har en ålder av drygt hundra år. Mossarna är till stora delar påverkade av dikningar, vilket har lett till en ökad tillväxt och en större andel gran i bestånden.

Samtliga skogsbestånd i Sätraskogen är påverkade av skogsbruk men vissa områden ger en högre känsla av orördhet. Det gäller framför allt i gamla bestånd där ingreppen har skett långt tillbaka i tiden.

I nordvästra delen av området finns en liten yta (0,5 hektar) för skolskog. I skolskogen finns kojor, eldstad, klätterställningar m.m.

Målbild
Området ska bestå av en sammanhängande äldre skogsmark som är rik på gamla träd och död ved. Området ska upplevas som en gammal naturskog där det finns möjlighet att plocka bär och svamp eller se ovanliga växter och vilda djur. Skolskogen ska finnas kvar om behov finns.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:
- Skogen ska ha en struktur av naturskog; den ska vara flerskiktad och innehålla en naturlig andel lövträd.
- Död ved ska förekomma i liggande och stående form och i alla nedbrytningsstadier.
- Minst fem signalarter eller rödlistade arter som är knutna till äldre barrskogar ska förekomma i skötselområdet, t.ex. blåsippa, vårärt, knärot, kantvitmossa, långfliksmossa, gammelgranlav, rödgul trumpetsvamp, korallfingersvampar, korktaggsvampar, jordstjärnor, tallticka och stor aspticka.

Skötselåtgärder:
- Vid behov kan träd som utgör fara för allmänheten behöva fällas men dessa får sedan ligga kvar i området eller flyttas till lämplig närbelägen plats inom naturreservatet.
- Försiktig siktröjning utmed motionsspår. För att öka de estetiska värdena ska det vara möjligt att vid behov ta bort röjningsresterna och lägga dessa i skötselområde 5, alternativt forsla ut röjningsresterna ur naturreservatet.

Skötselplanens skötselområde 2: Barrskog och triviallövskog med hög social hänsyn 44 ha

Skötselområdet ligger i södra delen av Sätraskogen. Skötselområdet ligger nära huvudentrén till reservatet och är mycket lättillgängligt med många stigar, motionsspår, väg för travträning och andra anordningar för friluftslivet. Motionsspåren har olika grad av tillgänglighet (klass 1 – hög tillgänglighet och klass 2 – varierad grad av tillgänglighet). Se skötselområde 6 för mer detaljerad information om anordningarna.

Centralt i området finns en stor igenväxande odlingsmark (skötselområde 4).

Området täcks av skogsmark som till större delen är 50-90 år men enskilda små bestånd är över 90 år. Skogsmarken består till större delen av granskog av blåbärsristyp och tallskog av lingonristyp. Gamla tallöverståndare förekommer spritt i området. Inslaget av gammal asp är ställvis stort. I anslutning till odlingsmarkerna finns gamla igenväxningsmarker med triviallövskogar med mycket asp och björk. De här skogarna har en artrik och mycket skyddsvärd insektsfauna med arter som spindelbock, stekelbock, aspvedbock, aspvedgnagare, platt gångbagge, hålträdsklokrypare, aspvedgeting och större vedgeting.

Målbild
Området ska bestå av en vacker och inbjudande skog som är lättillgänglig. Det ska finnas grova gamla träd, lövrikedom och variationsrika skogsbryn. Asp och björk ska förekomma i riklig omfattning. Det ska finnas motionsspår av varierande längd och flertalet anordningar för friluftslivet som underlättar för be-

sökare. En ny stig med hög grad av tillgänglighetsanpassning löper genom området.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Det finns en rik variation med både täta och mer glesa och luckiga skogar.
- Det är god sikt kring klass 1- och klass 2-spåren (ca 10-20 meter).
- Andelen lövträd ska vara minst 30 %.
- Andelen asp är minst 20 % av den totala andelen träd. Asp förekommer i varierade åldersklasser.
- Gamla tallöverståndare har optimala livsbetingelser genom frihuggning som skapar stort ljusinsläpp.
- Död ved ska förekomma i liggande och stående form och i alla nedbrytningsstadier.
- Minst fem signalarter eller rödlistade arter som är knutna till asp eller björk ska förekomma i skötselområdet, t.ex. spindelbock, stekelbock, aspvedbock, aspvedgnagare, platt gångbagge, hålträdklokrypare, aspvedgeting, större vedgeting och stor aspticka.

Skötselåtgärder:

- De glesa och luckiga skogarna ska uppnås genom röjningar och gallringar längs motionsspåren och i anslutning till de lövrika markerna vid den gamla odlingsmarken. På varje sida om klass 1- och klass 2-spåren ska yngre träd och buskar röjas bort så att det blir ca 10-20 meters sikt in i skogen. Spara enstaka buskar samt alla gamla och grova träd (>20 cm i stamdiameter i brösthöjd). För att öka de estetiska värdena ska det vara möjligt att vid behov ta bort röjningsresterna och lägga dessa i skötselområde 5, alternativt forsla ut röjningsresterna ur naturreservatet. Gynna asp genom att spara grupper med unga aspar. Eftersträva heterogenitet vid röjningarna och en gradvis övergång mot skogen. Åtgärden kommer att öka känslan av säkerhet och höja de estetiska värdena. Den ökade solinstrålningen kommer också skapa ett artrikare fältskikt samt skapa bättre miljö för många vedinsekter som får tillgång till solexponerad död ved.
- Konkurrerande trädslag till asp, främst gran, tas bort. I första hand ska röjningarna ske inom en zon av ca 100 meter från den gamla odlingsmarken, där inslaget av asp är som störst. Röjningsrester kan lämnas på plats, placeras i skötselområde 5 eller forslas ut ur naturreservatet.
- Frihuggning av gamla tallöverståndare.
- Vid behov kan träd som utgör fara för allmänheten behöva fällas men får sedan ligga kvar i området eller flyttas till lämplig närbelägen plats inom naturreservatet.

Övrigt:

- Vid behov av ytterligare skolskog i naturreservatet ska detta utredas. Utredningen ska ge svar på var i skötselområde 2 skolskogen ska ligga. Inom skolskogen ska det finnas möjlighet till dispens från föreskrifterna i reservatet.

Skötselplanens skötselområde 3: Hyggessuccession med mål att gynna lövföryngringen 9 ha

Området består av fyra mindre hyggen. Frötallar och grupper med lövträd är lämnade. Det finns ett kraftigt uppslag av lövsly men mycket av detta är betat av vilt.

Målbild

Områdena ska bestå av skogsmark som har en naturlig trädslagsblandning med mycket lövträd och träd av varierande ålder. Död ved ska bildas kontinuerligt och förekomma i för naturtypen naturlig omfattning.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Andelen lövträd ska vara minst 30 %. Andelen asp är minst 20 % av den totala andelen träd.
- Död ved ska förekomma i liggande och stående form och i alla nedbrytningsstadier.

Skötselåtgärder:

- Vid behov ska röjningar utföras. För att öka de estetiska värdena ska det vara möjligt att vid behov ta bort röjningsresterna och lägga dessa i skötselområde 5, alternativt forsla ut röjningsresterna ur naturreservatet.
- Om viltbetet motverkar bevarandemålen ska ytor med aspsly stängslas in. Stängslen kan tas bort när träden har nått betesfri höjd (ca 3-5 meter).
- Vid behov kan träd som utgör fara för allmänheten behöva fällas men får sedan ligga kvar i området eller flyttas till lämplig närbelägen plats inom naturreservatet.

Skötselplanens skötselområde 4: Igenväxande odlingsmark med målet betesmark 10 ha

Området består av en stor tidigare uppodlad myr mitt i Sätraskogen. Odlingsmarken är i olika faser av igenväxning. Igenväxningen är särskilt påtaglig i den västra delen där triviallövskog, främst björk, har börjat etablera sig. En del lövträd har uppnått relativt hög ålder och död ved förekommer också spritt inom området. Generellt finns en rik vegetation med älggräs, hundäxing, brännässla, ängskavle, rödklint, åkervädd, kärrtistel, åkertistel, pipdån, gråbo, ängsklocka, renfana, viden och björk. Det finns öppna diken men många har slammat igen eller rasat och deras dränerande funktion har till stor del upphört.

Målbild

På den gamla odlingsmarken finns hagar som hålls öppna av betande djur. Dungar med träd och buskar skapar en variation i det öppna landskapet. Det ska finnas grova gamla träd och inslag av både stående och liggande död ved. Mitt i beteshagen finns en anlagd damm och till denna löper diken som avvattnar betesmarken. Mellan hagarna och skogskanten finns en bred remsa med slagen ängsmark som tillåter besökare att följa skogskanten runt hagarna. I skogskanten finns välutvecklade bryn som utgör värdefulla livsrum för många djur och växter. Genom det öppna landskapet ska det finnas en anlagd stig med hög grad av tillgänglighetsanpassning och en tillgänglighetsanpassad grillplats med vindskydd.

Om det inte går att hävda området genom bete ska området skötas som en slåtteräng med inslag av träd och buskar.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:
- Betesmarken är tillräckligt torr för att bete ska kunna ske utan större trampskador. I området finns en damm och diken som avvattnar området i tillräcklig omfattning.
- Hagarna är välhävdade. Hävden kan mätas med en vegetationsplatta. Vid vegetationsperiodens slut ska den genomsnittliga höjden inte vara högre än 15 cm. Det bör ej heller finnas förna kvar från föregående år.
- I hagarna finns både solitära lövträd och buskar och grupper av lövträd och buskar. Död ved ska förekomma i liggande och stående form och i alla nedbrytningsstadier.
- Det finns en 2-3 meter bred remsa med gräsmark som slås årligen mellan hagarna och skogskanten.
- I kanten mot skogen finns ett 5-10 meter djupt sammanhängande skogsbryn av olika träd och buskar.

Skötselåtgärder:
Naturvårdsinriktad restaurering (av engångskaraktär):
- Dikena grävs ut till ursprungligt djup.
- Damm anläggs.
- Röjning av träd och buskar där träd- och buskskiktet behöver glesas ut (främst ung gran och lövsly). För att öka de estetiska värdena ska det vara möjligt att vid behov elda upp röjningsresterna på plats eller ta bort röjningsresterna och lägga dessa i skötselområde 5, alternativt forsla ut röjningsresterna ur naturreservatet.
- Inhägna områden där träd- och buskskiktet behöver förtätas.
- Inhägna området för bete.
- Väderskydd för betesdjur anläggs.

Löpande:
- Bete. Alternativt i kombination med betesputs eller att marken slås med en knivslåtterbalk eller liknande. Men då krävs att gräset bärgas och forslas bort, eller bränns på plats.
- Stängsel, liksom stängselgenomgångar, tillses och underhålls regelbundet.
- Slåtter av gräsmarken mellan beteshagen och skogskanten. Det slagna gräset forslas bort eller bränns på plats.
- Röjning av skogsbrynen. Undvik raka beståndskanter utan eftersträva böljande linjer med rumsindelning. Gynna lågväxande buskar och träd som videarter, sälg, jolster, hägg, asp och björk. För att öka de estetiska värdena ska det vara möjligt att vid behov elda upp röjningsresterna på plats eller ta bort röjningsresterna och lägga dessa i skötselområde 5, alternativt forsla ut röjningsresterna ur naturreservatet.

Skötselplanens skötselområde 5: Kraftledningsgata 3,7 ha
Kraftledningsgatan är ca 50 meter bred och ca 1000 meter lång. Den går genom hela området i sydvästlig-nordostlig riktning. Kraftledningsgatan sköts av ledningsrättsinnehavaren genom regelbundna röjningar och är förhållandevis homogen.

Målbild
Kraftledningsgatan bör vara en heterogen miljö med täta buskage, artrika skogsbryn och innehålla rikligt med solexponerad död ved.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:
- I båda kanterna av kraftledningsgatan finns skogsbryn av olika träd och buskar.
- Buskskiktet täcker 10-20 %.
- Död ved finns i solexponerat läge.

Skötselåtgärder:
- Kraftledningsgatan sköts genom återkommande röjningar. 5-10 meter från kanterna av kraftledningsgatan och på 10-20 % av ytan gynnas lågväxande buskar som videarter, sälg, jolster och hägg, liksom bärande buskar och träd som exempelvis nyponros, olvon, berberis och rönn. Undvik raka beståndskanter utan eftersträva böljande linjer med rumsindelning. Ta inte bort torrträd, lågor och vindfällen. Gamla långsamväxande träd, som inte utgör något hot mot kraftledningen lämnas.
- Död ved från gallringar i naturreservatet läggs i solexponerat läge.

Skötselplanens skötselområde 6: Entréer, information och friluftsliv

Sätraskogen är till stora delar ett välutvecklat tätortsnära rekreationsområde. I direkt anslutning till naturreservatet anläggs en ny fotbollsarena och multisporthall, vilket gjort att motionsspåren fått nya dragningar på 2,4 km respektive 5,2 km. Områdets tillgänglighet för allmänheten måste också förbättras genom att tydliggöra entréerna in i området och genom anläggande av en ny tillgänglighetsanpassad stig som även kan användas av människor med funktionsnedsättning.

Målbild
Områdets tillgänglighet för allmänheten är förbättrat genom tydliga entréer och en ny tillgänglighetsanpassad stig som även kan nyttjas av människor med funktionsnedsättning. Omdragna motionsspår på 2,4 km respektive 5,2 km har ersatt de gamla spåren som en anpassning till den nya multisporthallen. Motionsspåren ska kännas säkra att använda genom att erbjuda god sikt åt sidorna. Nya rastplatser, vindskydd och eldstäder fungerar som komplement till befintliga och gamla raserade anordningar har tagits bort. Besökare kan orientera sig i och hämta kunskap om naturreservatet med hjälp av tydliga spårmarkeringar, vägvisningsskyltar och informationstavlor.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:
- Naturreservatets gränser ska vara tydligt markerade.
- Sex entréer ska finnas, varav entrén strax norr om den nya multisporthallen ska fungera som huvudentré. Huvudentrén, som anläggs strax utanför själva naturreservatet, ska vara tydlig och ha en hög grad av tillgänglighet. Anordningarna vid entréerna ska vara väl underhållna.
- Informationsskyltar med beskrivning av naturreservatet ska vara väl underhållna och finnas på platser som anges på karta på sidan 18.
- Vindskydd, eldstäder och rastplatser ska vara väl underhållna och finnas på platser som visas på karta på sidan 18.
- Motionsspår som är väl markerade och underhållna ska finnas.

1. Delar av motionsspåren ska ha hög tillgänglighet (klass 1-spår). Detta spår bör ha en bredd av minst 1,6 meter. 2,4 km-spåret som prepareras för skidåkning bör ha en trädfri bredd på 4 meter. Ytbeläggningen ska vara torr, hårdgjord, slät och inte halkig. Inga hinder får finnas på spåret och belysningen ska vara god. Sittplatser ska finnas längs spåret och vägvisare sätts vid behov upp i spårförgreningar. På varje sida om spåret ska yngre träd och buskar röjas bort inom ett avstånd av ca 10-20 meter för att öka känslan av säkerhet. Detta kommer också öka de estetiska värdena och skapa större solinstrålning som gynnar många växter och djur. Klass 1-spår visas på karta på sidan 18.
2. 5,2 km-spåret kan ha en varierad grad av tillgänglighet (klass 2-spår). Det bör ha en bredd av minst 1 meter. Ytbeläggningen ska vara torr. Den del av spåret som löper genom skötselområde 1 ska till utseendet smälta in i omgivningen. Enstaka hinder på spåret (uppstickande rötter och stenar) får finnas men fallna träd över spåret tas bort. Vägvisare sätts vid behov upp i spårförgreningar. På varje sida om spåret ska yngre träd och buskar röjas bort inom ett avstånd av ca 10-20 meter för att öka känslan av säkerhet. Delar av spåret löper väldigt nära naturreservatsgränsen, vilket gör att röjningen i dessa delar måste bli mindre än 20 meter för att undvika intrång på privatägd mark. Klass 2-spåret visas på karta på sidan 18.

- Vägen för travträning ska vara väl underhållen. Den del av travslingan som passerar genom skötselområde 2 ska ha ett siktdjup av ca 20 meter på vardera sidan.
- En väl underhållen stig med hög grad av tillgänglighetsanpassning ska finnas enligt angivelse på karta på sidan 18.
- I gammelskogen i den norra delen (skötselområde 1) bör anordningar som minskar vildmarkskaraktären undvikas, undantaget skolskogen.

Skötselåtgärder:

- Gränser för naturreservatet markeras.
- Informationstavlor sätts upp.
- Entréer anläggs.
- Nya vindskydd, eldstäder, sittplatser och rastplatser iordningställs. Anordningarna bör ha enhetlig stil och smälta in i omgivningen.
- En del gamla friluftsanordningar tas bort.
- Vägvisare sätts upp i de spårförgreningar där behovet finns. För att få enhetliga vägvisare bör även de befintliga bytas ut.
- En ny ca 2,2 km lång stig med hög grad av tillgänglighetsanpassning anläggs.
- Röjning kring klass 1- och klass 2-spåren (se under Målbild). Spara enstaka buskar, en del yngre asp samt alla gamla och grova träd (>20 cm i stamdiameter i brösthöjd). Eftersträva heterogenitet vid röjningarna och en gradvis övergång mot skogen.
- Tillsyn och underhåll av gränsmarkeringar, informationstavlor, entréer och övriga friluftsanordningar.
- Tillsyn och underhåll av tillgänglighetsanpassad stig, motionsspår och väg för travträning genom säkerhetsröjningar och förstärkning av markbeläggningen där så krävs. Farliga träd fälls vid behov in mot skogen och får ligga kvar eller flyttas till lämplig närbelägen plats inom naturreservatet.

3. Uppföljning

3.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Gävle kommun ansvarar för årlig dokumentation av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts. Gävle kommun ansvarar för att uppföljning och utvärdering av genomförda skötselåtgärder sker.

3.2 Uppföljning av bevarandemål

Gävle kommun ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs vart 6:e år för:

- Gränsmarkering
- Informationstavlor
- Entréer
- Vindskydd, eldstäder och rastplatser
- Vägvisare och spårmarkeringar
- Tillgänglighetsanpassad stig, motionsspår och väg för travträning
- Hävd i betesmark och slåttermark

Gävle kommun ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs vart 12:e år för:

- Total andel lövträd, varav andel asp
- Buskskiktets täckning i kraftledningsgata

Gävle kommun ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs vart 24:e år för:

- Skogstyper
- Förekomst av prioriterade arter
- Damm
- Död ved

Variabler och mått framgår av preciseringarna av bevarandemålen för respektive skötselområde.

4. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Prioritering	Finansiering
Gränsmarkering	Inom ett år	Se gräns i beslutskarta	1	Kommunala medel
Informationstavlor och entréer	Inom ett år. Iordningställande av huvudentré sker dock först efter färdigställandet av fotbollsarena och multisporthall.	Se skötselkarta anläggningar	1	Kommunala medel

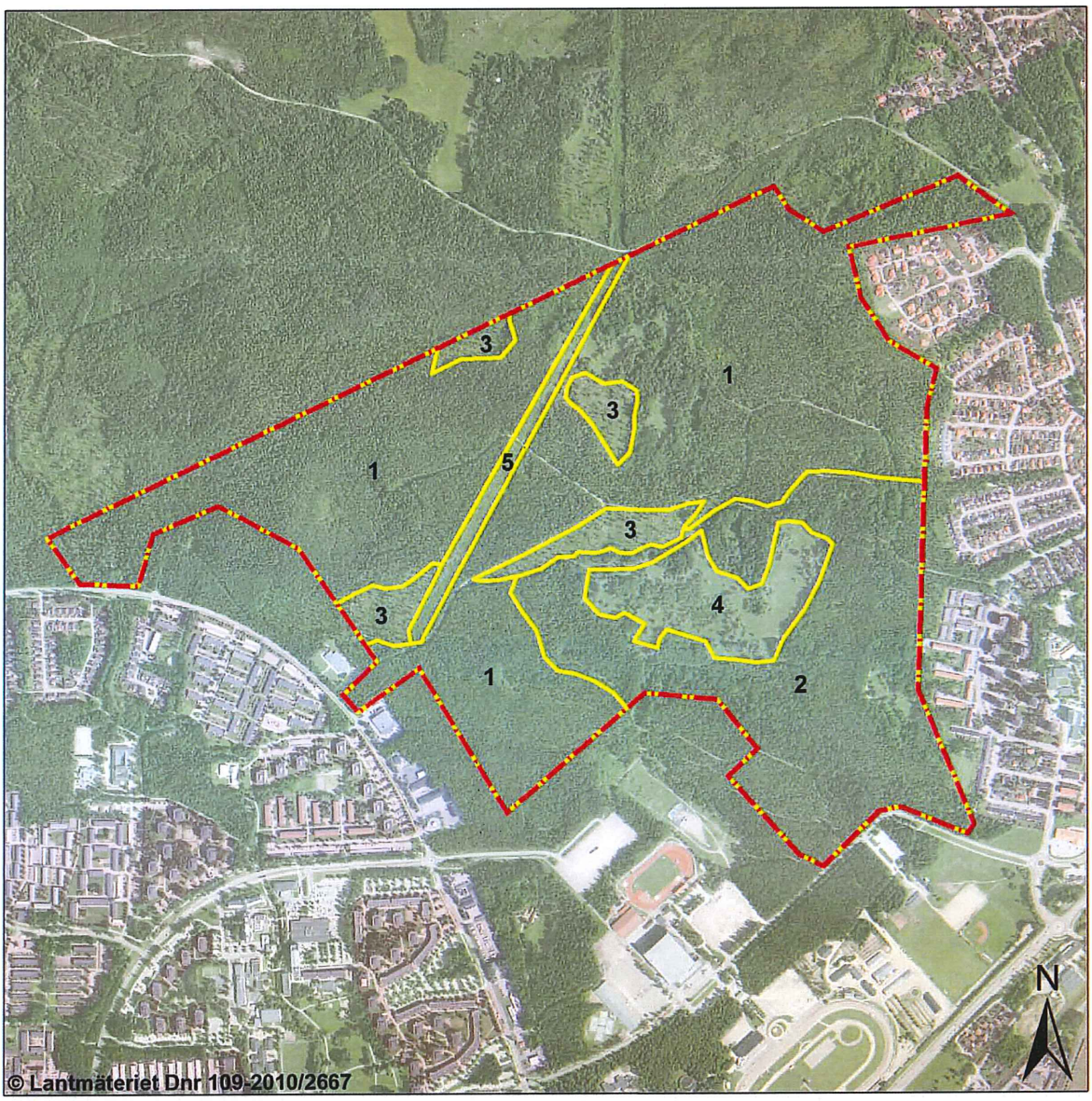
Anordningar för friluftslivet	Inom ett år	Se skötselkarta anläggningar	1	Kommunala medel
Gamla anordningar tas bort	Inom ett år	Skötselområde 1och 2	1	Kommunala medel
Vägvisare	Inom ett år	Skötselområde 1, 2, 3 och 4	1	Kommunala medel
Anläggande av tillgänglighetsanpassad stig	Efter utgrävning av diken, anläggande av damm och röjning av buskar och träd	Skötselområde 2 och 4	2	Kommunala medel
Tillsyn och underhåll av gränser, informationstavlor, entréer och övriga friluftsanordningar	Löpande	Se skötselkarta anläggningar	1	Kommunala medel
Tillsyn och underhåll av tillgänglighetsanpassad stig och motionsspår	Löpande	Se skötselkarta anläggningar	1	Kommunala medel
Röjning/gallring kring motionsspår	Inom ett år	Skötselområde 1, 2 och 3	1	Kommunala medel
Röjning/gallring på övrig mark	Vid behov	Skötselområde 2, 3 och 5	2	Kommunala medel
Borttagning av konkurrerande trädslag	Vid behov	Skötselområde 2	2	Kommunala medel
Stängsling för att motverka viltbete	Vid behov	Skötselområde 3	2	Kommunala medel
Utgrävning av diken	Påbörjas senast 2017	Skötselområde 4	2	Kommunala medel
Anläggande av damm	Påbörjas senast 2017	Skötselområde 4	2	Kommunala medel
Röjning av träd och buskar	Påbörjas senast 2017	Skötselområde 4	2	Kommunala medel
Stängsla för bete	Efter utgrävning av diken, anläggande av damm och röjning av buskar och träd	Skötselområde 4	3	Kommunala medel
Bete	Efter stängsling, därefter löpande	Skötselområde 4	3	Kommunala medel
Anläggande av väderskydd för betesdjur	I samband med stängsling	Skötselområde 4	3	Kommunala medel
Slåtter	Efter utgrävning av diken, anläggande av damm och röjning av buskar och träd. Därefter löpande.	Skötselområde 4	3	Kommunala medel
Uppföljning av skötselåtgärder	Efter åtgärd	Samtliga skötselområden	1	Kommunala medel

Uppföljning av bevarandemål	Vart 6:e, 12:e och 24:e år enligt ovan	Samtliga skötsel-områden	3	Kommunala medel

5. Revidering

Skötselplanen gäller tills vidare men det kan vara lämpligt att göra en utvärdering och revidera den om ca 20 år, eller vid större förändringar som skapar nya förutsättningar för naturreservatet. Ett sådant exempel är om det blir exploateringar i angränsande områden som berör stigar och motionsspår.

Sätraskogen – Skötselkarta

Bakgrundskarta: Ortofoto och
Fastighetskartans markdataskikt

Centrumkoordinater X: 6732289 Y: 184467
(SWEREF 99 16 30)

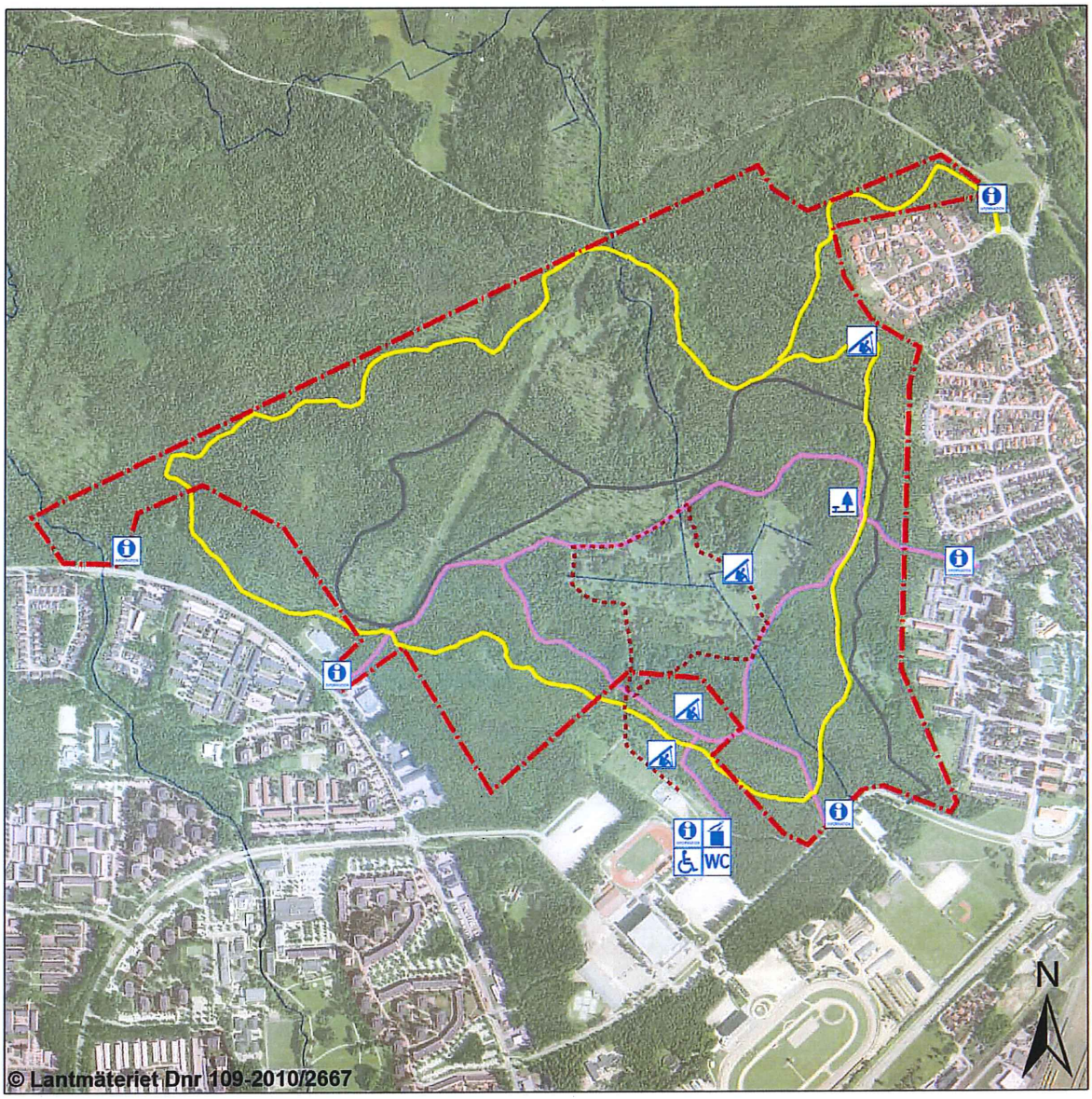
1:16 000

0 250 500 750 meter

Gräns för naturreservatet

Skötselområden

Sätraskogen – Skötselkarta anläggningar

Bakgrundskarta: Ortofoto och Fastighetskartans markdataskikt

Centrumkoordinater X: 6732289 Y: 184467 (SWEREF 99 16 30)

1:16 000

0 250 500 750 meter

- Gräns för naturreservatet
- Informationsskylt
- Vindskydd med eldstad
- Rastplats med eldstad
- Sopsortering
- Handikapparkering
- Motionsspår klass 1
- Motionsspår klass 2
- Tillgänglighetsanpassad stig
- Väg för travträning

Gävle KOMMUN

Tillhör förslag till beslut
2014-01-24
Dnr 08BMN169

Bilaga 4a

Sätraskogen – Föreskriftskarta a

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

1:16 000

0 250 500 750 meter

Centrumkoordinater X: 6732289 Y: 184467
(SWEREF 99 16 30)

Skötselanläggningar enl föreskrift B3:

- Vindskydd med eldstad
- Rastplats med eldstad
- Motionsspår klass 1
- Motionsspår klass 2
- Tillgänglighetsanpassad stig
- Väg för travträning

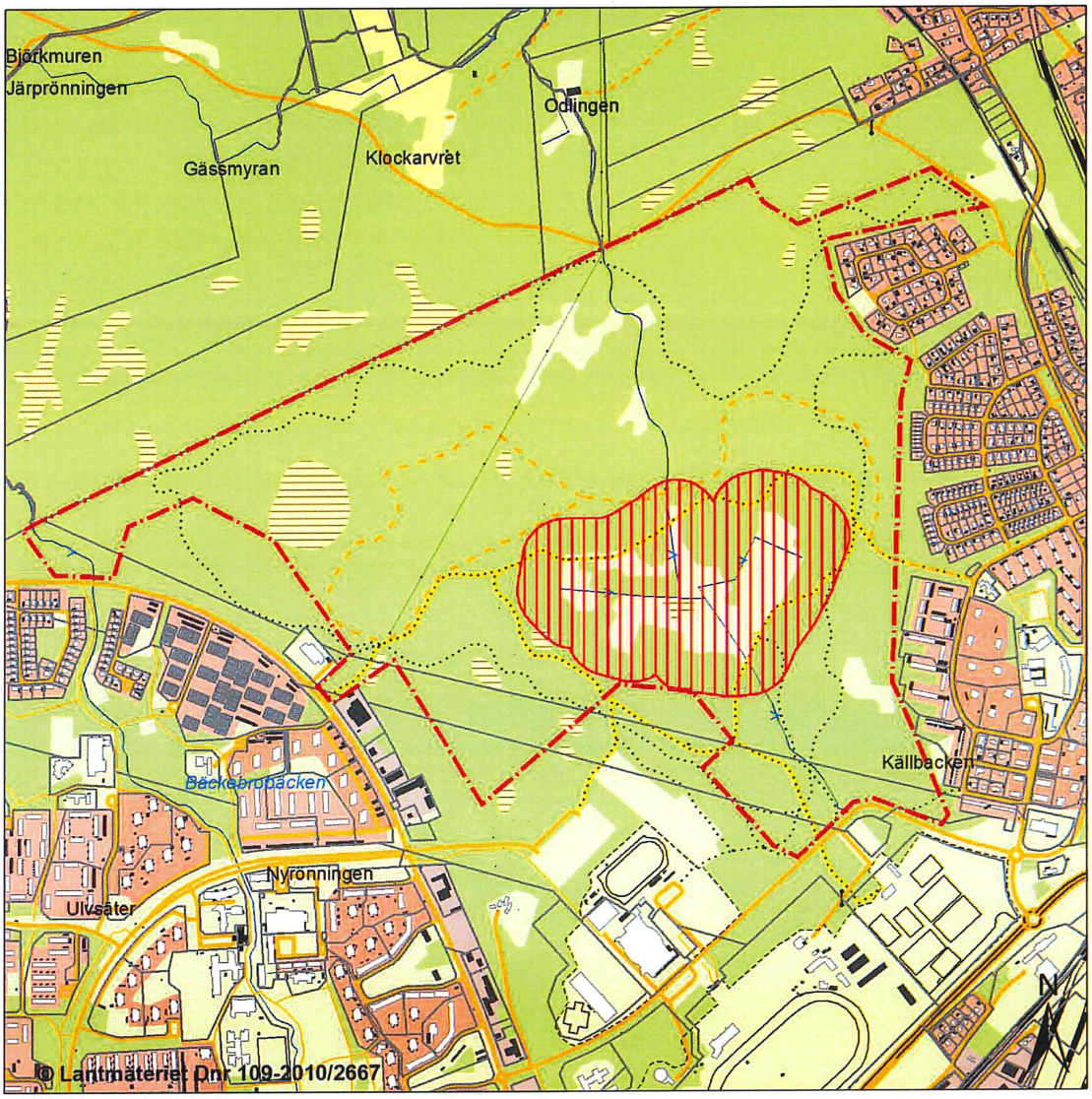
Gävle kommun Samhällsbyggnad Gävle 801 84 Gävle Besök Kyrkogatan 22
Växel 026-17 80 00 Fax 026-10 67 78 gavle.kommun@gavle.se www.gavle.se

Gävle KOMMUN

Tillhör förslag till beslut
2014-01-24
Dnr 08BMN169

Bilaga 4b

Sätraskogen – Föreskriftskarta b

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Centrumkoordinater X: 6732289 Y: 184467
(SWEREF 99 16 30)

1:16 000

0 250 500 750 meter

Restaurerings- och skötselåtgärder enl föreskrift B4

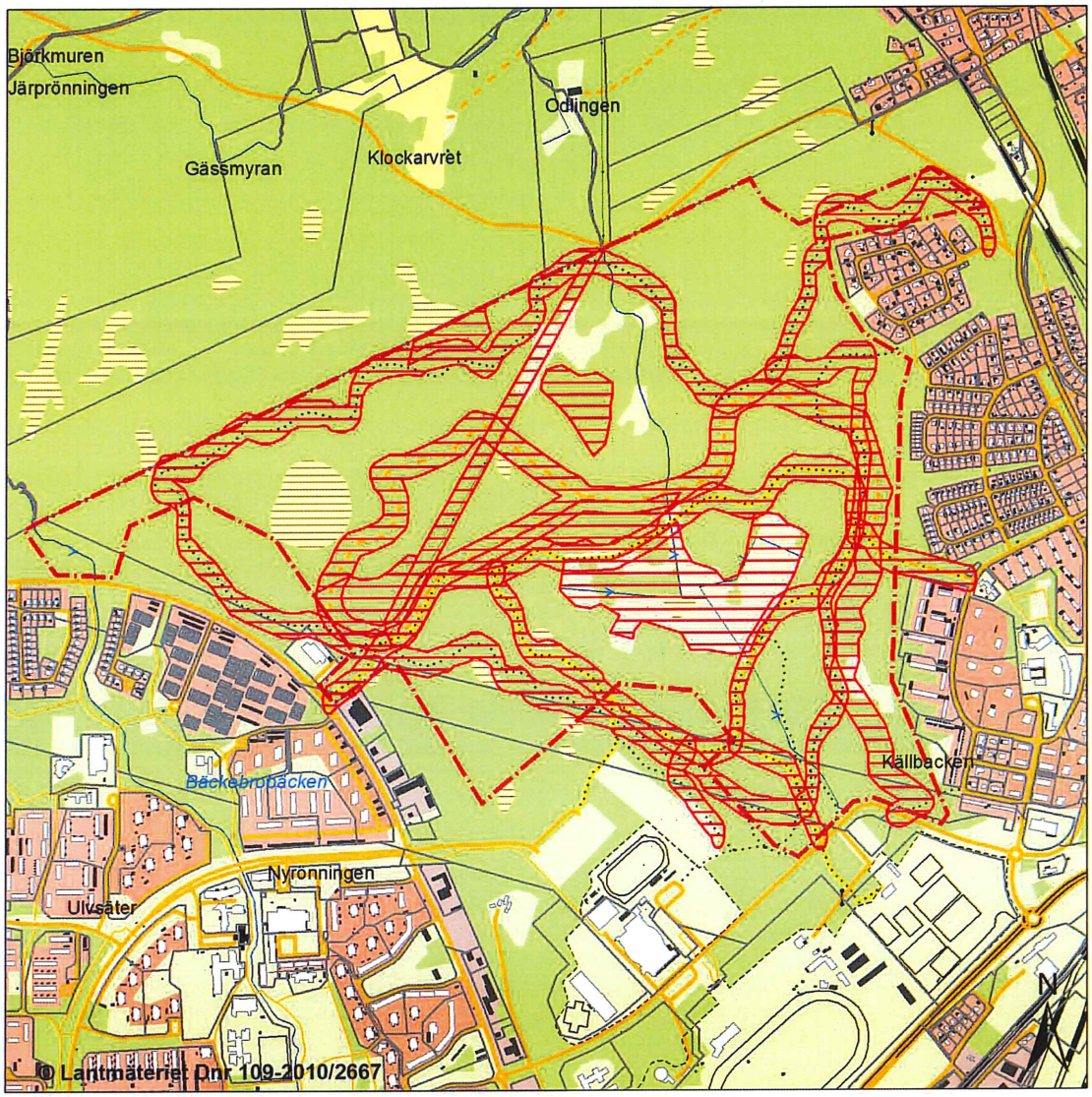
Gävle kommun Samhällsbyggnad Gävle 801 84 Gävle Besök Kyrkogatan 22
Växel 026-17 80 00 Fax 026-10 67 78 gavle.kommun@gavle.se www.gavle.se

Gävle KOMMUN

Tillhör förslag till beslut
2014-01-24
Dnr 08BMN169

Bilaga 4c

Sätraskogen – Föreskriftskarta c

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

1:16 000

0 250 500 750 meter

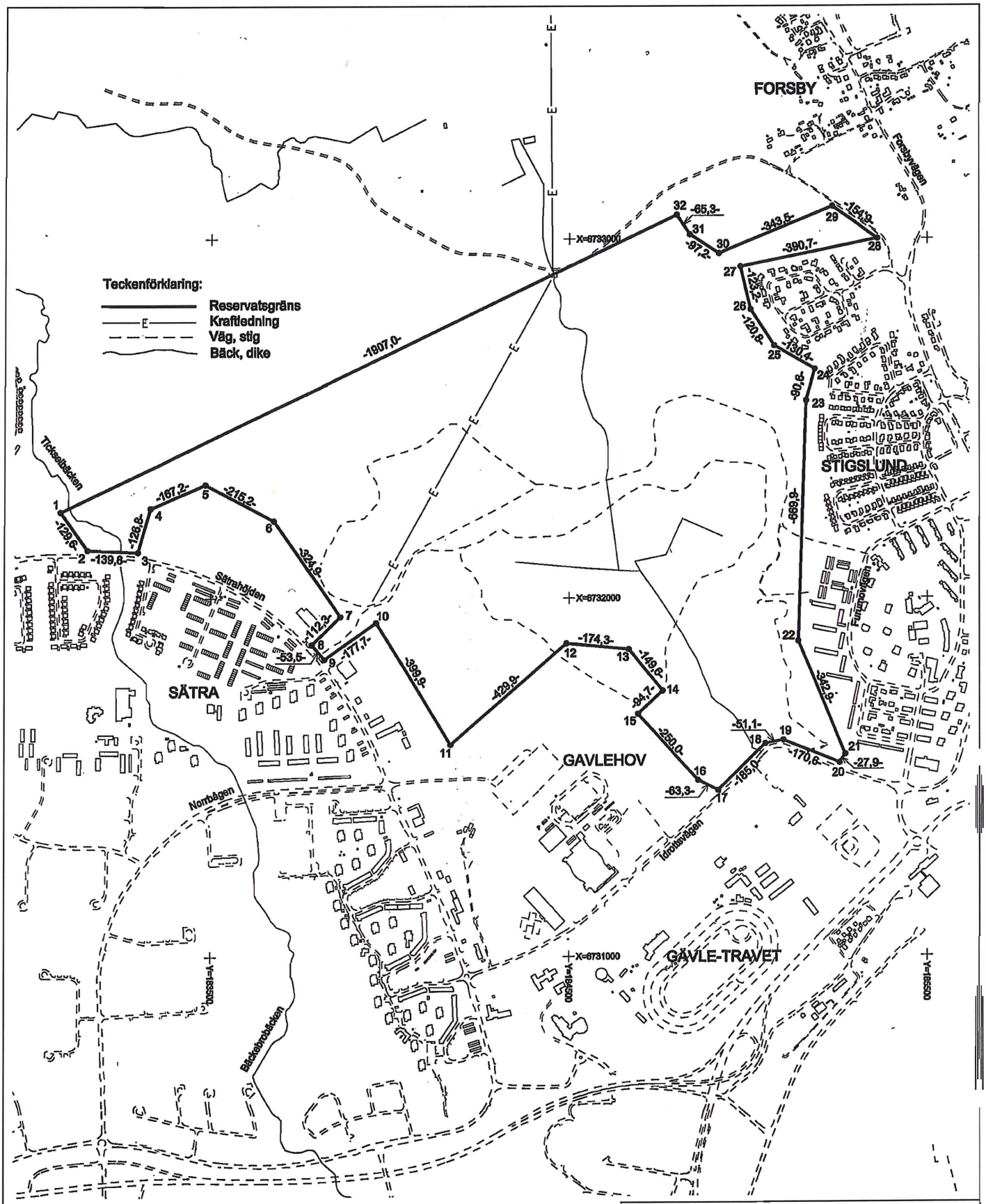
Centrumkoordinater X: 6732289 Y: 184467
(SWEREF 99 16 30)

Inmätt_gräns

Skötselåtgärder enl föreskrift B5

Gävle kommun Samhällsbyggnad Gävle 801 84 Gävle Besök Kyrkogatan 22
Växel 026-17 80 00 Fax 026-10 67 78 gavle.kommun@gavle.se www.gavle.se

LANTMÄTERIMYNDIGHETEN i Gävle kommun

KARTA
2014

Aktbilaga 5

Ärende
Brytpunktskarta

Sätraskogens naturreservat

Lars Krüger
lantmäteriingenjör

Skala: 1:10000

Koordinatsystem: Sweref 99 16:30

Lantmäterimyndigheten
i Gävle kommun

Brytpunktslista

2014-01-23

Registreringsdatum

.....

.....

Ärende Sätraskogens naturreservat

Gävle kommun Gävleborgs län

Koordinatförteckning: Sweref 99 16:30

Punktnummer	X-Koordinat	Y-Koordinat
1	6732241,1	183081,4
2	6732135,1	183155,9
3	6732129,0	183295,5
4	6732250,9	183330,3
5	6732316,5	183484,1
6	6732216,36	183674,6
7	6731949,3	183859,8
8	6731870,9	183779,4
9	6731830,1	183814,1
10	6731932,5	183959,3
11	6731591,7	184168,6
12	6731873,8	184493,0
13	6731856,9	184666,4
14	6731741,0	184761,0
15	6731676,1	184692,0
16	6731491,1	184860,2
17	6731463,2	184917,1
18	6731593,1	185048,7
19	6731602,4	185099,0
20	6731539,2	185257,5
21	6731562,4	185272,9
22	6731878,8	185140,7
23	6732548,3	185161,5
24	6732635,7	185185,5
25	6732701,0	185072,6
26	6732802,3	185006,8
27	6732922,3	184978,6
28	6732999,9	185361,6
29	6733090,2	185235,7

30	6732959,6	184918,0
31	6733012,2	184836,3
32	6733066,8	184800,4

Lars Krüger
lantmäteriingenjör

Gävle
KOMMUN

Sändlista - beslut

Dnr 08BMN169
2014-01-24

Bildande av Sätraskogens naturreservat

Sakägare

Forsby Viltvårdsområde
Gävle Energi AB
Gävle Travsällskap
Tekniska nämnden

Övriga

Gävle kommun:

Barn- och ungdomsnämnden
Byggnads- och miljönämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Tillgänglighetsrådet c/o Sören Norman

Naturvårdsverket
Riksantikvarieämbetet
Lantmäterimyndigheten
Länsstyrelsen Gävleborg
Länsmuseet Gävleborg
Skogsstyrelsen, Gävleborgs distrikt
Friluftsfrämjandet Gävle
Gästriklands Entomologiska Förening c/o Göran Sjöberg
Gävleborgs Botaniska Sällskap c/o Barbro Risberg
Gävleborgs Läns Ornitologiska Förening c/o Mats Axbrink
Gävle Fågelklubb c/o Olle Thyrestam
Gävle Orienteringsklubb
Naturskyddsföreningen i Gävle
Naturskyddsföreningen i Gävleborg c/o Per-Olof Erickson

Gävle kommun Samhällsbyggnad Gävle 801 84 Gävle Besök Kyrkogatan 22
Växel 026-17 80 00 Fax 026-10 67 78 gavle.kommun@gavle.se www.gavle.se

Gävle KOMMUN

Hur man överklagar

Dnr 08BMN169
2014-01-24

Mikael Ekman
Telefon 026-17 94 26
mikael.ekman@gavle.se

Om Ni vill överklaga detta beslut ska Ni göra det *skriftligen* hos **Länsstyrelsen Gävleborg**.

Brevet med överklagandet ska dock lämnas eller skickas till Gävle Kommun, 801 84 Gävle.

Skrivelsen med överklagandet måste ha kommit in till Gävle Kommun inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet.

Om överklagandet kommer in för sent kan det inte tas upp till prövning.

Ni ska i överklagandet ange vilket beslut Ni överklagar, vilken ändring Ni vill ha och vilka skäl Ni har för ändringen.

Ange Ert namn samt skriv under överklagandet.

Vill Ni veta mera om hur man överklagar kan Ni ta kontakt med Gävle Kommun, telefon 026-17 80 00.

UPPLYSNINGAR

Länsstyrelsen prövar efter överklagande beslut av kommunen i frågor som rör bildande av naturreservat, utom frågor om ersättning, (19 kap. 1 § miljöbalken).

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten får överklaga beslut om bildande av naturreservat (40 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m. m.).

Beslut om bildande av naturreservat får även överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot samt den myndighet, kommunala nämnd eller annan som enligt vad som är särskilt föreskrivet i balken eller i föreskrifter meddelade med stöd av balken har rätt att överklaga. Denna paragraf innebär inte någon inskränkning av rätten att överklaga enligt bestämmelser i rättegångsbalken (16 kap. 12 § miljöbalken).